

चन्द्रागिरि नगरपालिका अन्तरगत सञ्चालनमा रहेका सार्वजनिक विद्यालयहरूबाट सम्पादन हुने
सशर्त अनुदानका कार्यक्रमका कार्यान्वयन प्रक्रिया र मापदण्ड

क. विद्यालयले पालना गर्नुपर्ने सबै कार्यक्रमका लागि सामान्य सर्तहरू

१. प्राप्त रकम सम्बन्धित कार्यक्रमको उद्देश्यका लागि मात्र प्रयोग गर्ने ।
२. शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रबाट प्रकाशित विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७६।७७ मा उल्लिखित सर्तअनुसार तोकिएको कार्यमा कार्यसम्पादन गर्ने ।
३. नगद, जिन्सी सामानको प्राप्ति, खर्च र बाँकी तथा कार्यक्रमको प्रगति विवरण अभिलेख आदि तयार राख्नुपर्ने ।
४. कार्यक्रमको प्रगति विवरण चौमासिक र वार्षिकरूपमा नगरपालिकाको सम्बन्धित वडा कार्यालय, नगरपालिकाको प्राविधिक शाखा र शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखामा पेश गर्ने ।
५. प्रचलित सर्वजनिक खरीद ऐन, आर्थिक ऐन, नियम, विद्यालय खरिद दिग्दर्शनलगायतका ऐन नियमले व्यवस्था गरेको कुरा पालना गर्नुपर्ने ।
६. खर्च भए गरेका विवरण तथा विल भर्पाई कानून अनुसार राख्नुपर्ने ।
७. खर्चको सामाजिक तथा आर्थिक लेखापरीक्षण गराउने ।
८. कार्यक्रम अन्तर्गत खर्च भएका रकमको अभिलेख व्यवस्थित तवरले राखी अनुगमन तथा नियमनकारी निकायले मागेको बखत उपलब्ध गराउने र अन्तिम फरफारकका लागि नगरपालिकामा पेश गर्ने ।

ख. विद्यालयले पालना गर्नुपर्ने कार्यक्रमगत सर्तहरू तथा जानकारी

चन्द्रागिरि नगरपालिकाबाट विभिन्न विद्यालयहरूमा उपलब्ध गराइने सशर्त अनुदानका कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन गर्दा विद्यालयहरूले पालना गर्नुपर्ने कार्यक्रमगत विशेष शर्तहरू तथा जानकारी देहायबमोजिम रहेका छन् । कार्यक्रम प्राप्त भएपछि विव्यस, शिक्षक अभिभावक संघ र शिक्षकहरूसमेतलाई अनिवार्यरूपमा अभिमुखीकरण गरी कार्ययोजना बनाई कार्य सम्पन्न गर्नु पर्नेछ ।

(१) शिक्षकको तलब भत्ता

विद्यालयले शिक्षकको दरबन्दी एकिन गरी अनुदानमा कार्यरत शिक्षक तथा प्रशिक्षकहरूका लागि माग फाराम रुजु गरी नियमानुसार पाउने तलब र भत्ताको स्थानीय तहमा अनुदान माग गर्ने । यस क्रियाकलापमा देहायबमोजिमका शिक्षकहरूको तलब भत्ता समावेश गरिएको छः

(क) आधारभुत तह कक्षा १-५ (प्राथमिक तह) र कक्षा ६-८ (निम्नमाध्यमिक तह) मा कार्यरत शिक्षकहरुको तलव भत्ता (स्वीकृत दरवन्दीमा कार्यरत स्थायी तथा अस्थायी / करार र शिक्षण (राहत) अनुदान कोटामा कार्यरत शिक्षक)

(ख) माध्यमिक तहको कक्षा ९- १० मा कार्यरत शिक्षकहरु (माध्यमिक शिक्षक) को तलव भत्ता (स्वीकृत दरवन्दीमा कार्यरत स्थायी तथा अस्थायी / करार र शिक्षण (राहत) अनुदान कोटामा कार्यरत शिक्षक)

(ग) माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२) दरवन्दी र अनुदानमा कार्यरत शिक्षकको तलव भत्ता

(घ) प्राविधिक धार अन्तरगत कक्षा ९- १२ एवम् कक्षा ११-१२ मा वरिष्ठ प्रशिक्षक/ प्रशिक्षक/सहायक प्रशिक्षक र अनुदानमा कार्यरत शिक्षकको तलव भत्ता

तलव भत्ताको रकम अन्य प्रयोजनका लागि खर्च लेख पाइने छैन । यस आव २०७६ चैत्रमा दिइने पोसाक सुविधा आगामी शैक्षिक सत्र २०७७ मा विद्यालयमा अध्यापन गर्ने शिक्षकका लागि भएकाले दोहोरो नपर्ने गरी वितरण गर्नु पर्नेछ । विद्यालयले शिक्षक र कर्मचारीको तलव भत्ता बैङ्क मार्फत भुक्तानी हुने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(२) प्रारम्भिक बालविकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान

२.१ प्रारम्भिक बालविकास /पूर्व प्राथमिक कक्षाका सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक: विद्यालय र विद्यालयसँग मातृ सम्बन्ध स्थापना गरी सञ्चालनमा रहेका प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रका सहजकर्ताको पारिश्रमिक प्रति महिना रु. ६०००।- का दरले चाडपर्व खर्चसहित १३ महिनाको हुने आउने रकमका लागि विद्यालयले प्रमाणित हाजिरी र सिफारिस स्थानीय तहमा पेश गर्नु पर्नेछ । साथै, सम्बन्धित विद्यालयले अनिवार्यरूपमा शैक्षिक तथ्याङ्क (IEMIS) भरेको हुनु पर्नेछ । अन्यथा स्वयम विद्यालय नै जवाफदेही हुनेछ ।

२.२ विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान: आधारभुत तथा माध्यमिक तह सञ्चालन भएका विद्यालयले आफ्नो विद्यालयमा अनुदानमा कार्यरत विद्यालय कर्मचारीको नामनामेसी हाजिरी खुलाई देहाय अनुसार अनुदान माग गर्ने:

आधारभुत विद्यालय:

क. कक्षा १- २ सम्म चलेका विद्याललाई १ जना विद्यालय सहयोगीका लागि वार्षिक एकमुष्ट रु. २६,०००।- पारिश्रमिक अनुदान

- ख. कक्षा १-३ सम्म चलेका विद्यालयलाई १ जना विद्यालय सहयोगीका लागि मासिक रु. ४,०००। का दरले १३ महिना बराबरको पारिश्रमिक अनुदान
- ग. कक्षा १-५ सम्म चलेका विद्यालयलाई १ जना विद्यालय सहयोगीका लागि मासिक रु. ४,५००। का दरले १३ महिना बराबरको पारिश्रमिक अनुदान
- घ. कक्षा १-८ सम्म चलेका विद्यालयलाई १ जना विद्यालय सहयोगीका लागि मासिक रु. ७,५००। का दरले १३ महिना बराबरको पारिश्रमिक अनुदान ।

माध्यमिक विद्यालय:

- क. कक्षा १-१० वा कक्षा १-१२ सम्म चलेका माध्यमिक विद्यालयमा १ जना विद्यालय सहयोगीका लागि मासिक रु. ७,५००।- का दरले १३ महिना बराबरको पारिश्रमिक अनुदान उपलब्ध गराउने
- ख. कक्षा १-१० वा कक्षा १-१२ सम्म चलेका माध्यमिक विद्यालयमा १ जना विद्यालय सहायक कर्मचारीका लागि मासिक रु. ११,५००।- का दरले १३ महिना बराबरको पारिश्रमिक अनुदान उपलब्ध गराउने ।

(३) प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री

३.१ यस शीर्षकमा निम्नानुसारका उपक्रियाकलापको बजेट विद्यालयहरूमा अनुदान उपलब्ध गराइएको छ । विद्यालयले भरेको IEMIS मा भएको विद्यार्थी संख्यालाई आधारमा मानी प्रति विद्यार्थी लागत रकमले गुणन गरी विद्यालयगत रकम बाँडफाँट गरिएको छ ।

३.२ उपक्रियाकलापगत बजेट विवरण:

प्रति विद्यार्थी इकाइ लागतका आधारमा प्रारम्भिक बाल विकास/ पूर्व प्राथमिक कक्षाका लागि अनुदान	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रु. ५००।-
सिकाइका लागि निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन: कक्षा १ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको पोर्टफोलियोसमेतको व्यवस्थापन अनुदान	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रु. १००।-
शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा बुक कर्नर व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा १-५	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रु. १५०।-
शिक्षण सिकाइ सामग्रीका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ६-८	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रु. २००।-
शिक्षण सिकाइ सामग्रीका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ९-१०	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रु. २००।-
शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Lab assistant, equipments and practical	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रु.

material, OJT, operation cost व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ९-१२	१५०००।-
शिक्षण सिकाइ सामग्री व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ११-१२	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रु. २५०।-

३.३ शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा बुक कर्नर:

शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा बुक कर्नरका लागि उपलब्ध भएको रकमबाट विद्यालयले वि. व्य. स. को निर्णयबमोजिम विद्यालय सुधारं योजना कार्यान्वयन, शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन, विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर सुधार, सामान्य मर्मत सम्भार, बुक कर्नर तथा सिकाइ सामग्री लगायतका क्षेत्रमा मात्र खर्च गर्नु पर्नेछ ।

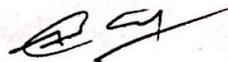
३.४ प्रारम्भिक बाल विकास/ पूर्व प्राथमिक कक्षाका लागि अनुदान:

प्रारम्भिक बाल शिक्षाका लागि प्रति विद्यार्थी लागतको उपलब्ध गराएको अनुदानबाट शैक्षिक सामग्री, बालमैत्री कक्षा व्यवस्थापन गर्नका लागि सहजकर्ताको सुझाव लिई प्रारम्भिक बाल शिक्षाको राष्ट्रिय न्यूनतम मापदण्डमा उल्लेख भएका सिकाइ सामग्रीहरू जस्तै: ब्लक, पुतली, नरम खेलौना, नरम बल, रिड, पजल, आदि खरिद गर्ने ।

३.५ सिकाइका लागि निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन:

निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदानको रकमबाट कक्षा १ मा भर्ना भएका प्रत्येक विद्यार्थीको पोर्टफोलियो तयार गर्ने, कक्षा २ देखि ७ सम्मका अन्य विद्यार्थीहरूका हकमा यस अघिदेखि नै पोर्टफोलियो तयार गर्न रकम प्राप्त भई सकेकाले तयार भएको पोर्टफोलियोलाई नै अद्यावधिक गरी निरन्तर उपयोग गर्ने, कक्षा १-७ का विद्यार्थीको व्यक्तिगत सिकाइ योजना निर्माण र कार्यान्वयन गर्ने । तोकिएका सिकाइ उपलब्धि र विद्यार्थीको व्यक्तिगत सिकाइ योजना अनुसार सिकाइ सुनिश्चितता गर्न सिकाइ लेखाजोखा र उपचारात्मक शिक्षण गर्ने । विद्यार्थीको फाइलमा आवश्यकता अनुसार विद्यार्थीका सिर्जनात्मक कार्य, परियोजना कार्य, व्यवहार परिवर्तन, कक्षा सहभागिता, हाजिरी जस्ता विभिन्न अभिलेखसमेत राखी तिनिहरूको आधारमा मूल्याङ्कन गर्ने परिपाटी बसाउनु पर्ने र उक्त फायल माथिल्लो कक्षामासमेत उपयोग गर्ने ।

३.६ शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Lab assistant, equipments and practical material व्यवस्थापनका लागि प्राविधिक धार पढाइ हुने विद्यालयमा प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ९-१२:

शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Lab assistant, equipments and practical material व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ९-१२ को रकमबाट शिक्षण सिकाइ सामग्री, ल्याव असिस्टेन्टका लागि पारिश्रमिक, उपकरण तथा प्रयोगात्मक सामग्रीहरू व्यवस्थापनका तथा व्यवहारिक अभ्यासका लागि खर्च गर्ने । यस शीर्षकमा प्राप्त रकम निम्नानुसार उपयोग गर्ने:

क. प्राथमिक तह तृतीय श्रेणीका शिक्षक सरहको १ जना ल्याव असिस्टेन्टका लागि पारिश्रमिकको व्यवस्था गर्ने ।

ख. प्राविधिक धार अन्तरगत अध्ययनरत विद्यार्थीले तोकिएको कक्षामा व्यवहारिक अभ्यास गर्न व्यवहारिक अभ्यास कार्यान्वयन निर्देशिका २०७३, प्राविधिक तथा व्यवसायिक माध्यमिक शिक्षामा गरिएको दुवै ढाँचा अर्थात् कक्षा १० पछि ३ महिना, कक्षा ११ पछि ३ महिना, कक्षा १२ पछि ६ महिनाको व्यवहारिक अभ्यास वा कक्षा १२ पछि १२ महिनाको व्यवहारिक अभ्यास गर्ने । यसको व्यवस्थापन तपसिल अनुसार गर्ने:

१. विद्यार्थी निर्वाह खर्च: प्रति महिना १ हजारका दरले हुन आउने रकम विद्यार्थीलाई विद्यालयमारुफत रकम उपलब्ध गराउने ।

२. आन्तरिक अनुगमन सहजीकरण: सम्बन्धित विद्यालयका प्रशिक्षकहरूबाट गर्ने व्यवस्था मिलाउने । सहजीकरण बढीमा ३ महिनाका लागि १ पटक, ६ महिनाका लागि ३ पटक गर्ने । अनुगमनमा खटिने प्रशिक्षकलाई माध्यमिक शिक्षक तृतीय श्रेणीले पाउने नियमानुसारको दैनिक भ्रमण भत्ता उपलब्ध गराउने ।

३. वाह्य अनुगमन मूल्याङ्कन: वाह्य अनुगमन गर्दा व्यवहारिक अभ्यासका लागि निर्धारित ढाँचा अनुसार वर्षमा एकपटक गर्ने । यसका लागि अनुगमन मूल्याङ्कन निर्देशिकामा उल्लेख भएको आधार लिई जिल्लाभिन्नकै रोष्टर प्रशिक्षकलाई परीक्षा बोर्डले तोक्ने छ । जिल्लाभिन्न प्रशिक्षक नपाइएमा नजिकको जिल्लाबाट पठाइने छ । अनुगमनमा खटिने प्रशिक्षकलाई माध्यमिक शिक्षक तृतीय श्रेणीले पाउने नियमानुसारको दैनिक भ्रमण भत्ता विद्यालयले प्राप्त रकमबाट उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

ग. बचत रकमबाट ल्यावमा प्रयोग हुने दैनिक सामग्री एवम् शिक्षण सिकाइ सामग्री व्यवस्थापन गर्ने ।

(४) सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीका लागि निःशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान

४.१ कक्षा १ देखि १० सम्मको विद्यार्थीका लागि पापु:

कक्षा १ देखि १० सम्मको विद्यार्थीका लागि यस शीर्षकमा सामुदायिक विद्यालय, अनौपचारिक प्रौढ विद्यालय र परम्परागत विद्यालयले भरेको IEMIS को कक्षा १ देखि १० सम्मको विद्यार्थी संख्याको आधारमा पाठ्यक्रम विकास केन्द्रले तोकेको कक्षागत पाठ्यपुस्तक मूल्यसूचीअनुसार पहिलो पटक विद्यार्थी संख्याको ७५ प्रतिशत संख्यालाई मात्र अनुदान प्रदान गरिएको छ । विद्यालयले आवश्यक नयाँ पाठ्यपुस्तकको कक्षागत र विषयगत एकिन विवरण स्थानीय तहमा समयमा नै उपलब्ध गराउने र स्थानीय तहबाट उपलब्ध रकमबाट शैक्षिक सत्रको शुरुमै पाठ्यपुस्तक खरिद गरी विद्यार्थी भर्नासँगै सेटमा नै पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउने । नयाँ शैक्षिक सत्रको विद्यार्थी भर्ना हुँदा नपुग हुने पाठ्यपुस्तकका लागि खरिद गरेको रसिद र पाठ्यपुस्तक बुझेको विद्यार्थीको भरपाइ सम्लग्न गरी नपुग हुने रकमका लागि नगरपालिकामा थप निकास रकम माग गर्ने ।

४.२ कक्षा ११-१२ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि पापु:

कक्षा ११-१२ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि पुस्तकालयबाट नै पाठ्यपुस्तक लैजाने ल्याउने गरी व्यवस्थापन गर्न प्रति विद्यालय वार्षिक रु. ५०,०००।- का दरले विद्यालयलाई एकमुष्ट रकम अनुदान उपलब्ध गराइएको छ । उक्त अनुदान रकमबाट विद्यालयले पाठ्यपुस्तक खरिद गरी पुस्तकालयमा राख्ने र पुस्तकालय कार्डको व्यवस्था गरी विद्यार्थीहरूले पुस्तकालयबाट पाठ्यपुस्तक लैजाने र अनिवार्यरूपमा ल्याउने व्यवस्था मिलाउने ।

४.३ पापु खरिद गर्दा ध्यानदिनुपर्ने कुरा:

पाठ्यक्रम विकास केन्द्रले स्वीकृत गरेको भन्दा अन्य पा.पु. खरिद गरेमा, समयमा पापु खरिद नगरेमा, पुराना पापु प्रयोग गरी निःशुल्क पापुको रकम अन्य शीर्षकमा खर्च गरेमा, अनुमति प्राप्त नगरेको संस्थाबाट छपाइ भएको पापु खरिद गरी प्रयोग गरेमा कानूनबमोजिम कारवाही हुनेछ ।

(५) सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति अनुदान

यस शीर्षकमा सामुदायिक विद्यालय र परम्परागत विद्यालयको आधारभुत तहमा अध्ययनरत छात्रा, दलित र लक्षित समुहका विद्यार्थीका लागि वार्षिक रूपमा प्रदान गरिने छात्रवृत्तिको अनुदान रकम उपलब्ध गराइएको छ । यसका लागि विद्यालयले भरेको IEMIS बाट प्राप्त तथ्याङ्कको आधारमा विद्यार्थी संख्या र छात्रवृत्ति रकम गणना गरिएको छ । यो रकम विद्यालय व्यवस्थापन समिति तथा अभिभावक र शिक्षकको सहभागितामा विद्यालयको अन्य छात्रवृत्ति कार्यक्रमसँग समन्वय गरी

वार्षिकरूपमा एक समारोहको आयोजना गरी प्राप्त रकमलाई सम्बन्धित शीर्षकमा नै खर्च हुने गरी विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । विद्यार्थीबाट अनिवार्यरूपमा छात्रवृत्ति बुझ्नेको भरपाइ गराइ अभिलेखीकरण गर्नु पर्नेछ ।

५.१ विद्यालयहरूलाई तपसिल अनुसार छात्रवृत्ति रकम उपलब्ध गराइएको छः

छात्रवृत्ति	दर
छात्रा छात्रवृत्ति कक्षा १-८	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रु. ४००।- का दरले ।
दलित छात्रवृत्ति कक्षा १-८	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रु. ४००।- का दरले ।
कक्षा १-८ मा अध्ययनरत लक्षित समुह- २२ जनजाति तथा सीमान्तकृत समूह, मुक्त कर्मैया, वादी, हलिया, चरुवाका सन्ततिसमेतका विद्यार्थीका लागि	प्रति विद्यार्थी वार्षिक रु. ५००।- का दरले ।

५.२ विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउँदा कुनै पनि छात्रवृत्ति दोहोरो नपर्ने गरी उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

५.३ अपाङ्ग छात्रवृत्ति (कक्षा १-१२): सामुदायिक तथा परम्परागत विद्यालयले विद्यार्थीको अपाङ्गताको प्रकार र तहको परिचय पत्र सम्मलग्न राखी अपाङ्ग विद्यार्थीको नाम नामेसी विवरण स्थानीय तहमा पेश गर्ने । स्थानीय तहले विद्यार्थीको अपाङ्गताको प्रकार र तह हेरी विद्यालयलाई छात्रवृत्ति रकम उपलब्ध गराउने छ । रकम प्राप्त भएपछि विद्यालयले व्यवस्थापन समितिको थप आधारसमेत लिई शिक्षक, शिक्षक अभिभावक संघ र अभिभावकसमेतको सहभागितामा विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति वितरण गरी सो को विवरण सूचना पाटीमा टाँस गर्ने ।

(६) विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान

६.१ यस शीर्षकमा तपसिलका कार्यक्रमका लागि बजेट बाँडफाँट गरी अनुदान रकम उपलब्ध गराइएको छ । यी सबै कार्यक्रमको कार्ययोजना बनाई विद्यालय व्यवस्थापन समितिबाट स्वीकृत गराउनु पर्नेछ ।

कार्यक्रम	दर
सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान कक्षा १-५	प्रति विद्यालय वार्षिक १५ हजार
सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान कक्षा १-८	प्रति विद्यालय वार्षिक २०

	हजार
सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान कक्षा १-१०	प्रति विद्यालय वार्षिक २५ हजार
सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान कक्षा १-१२	प्रति विद्यालय वार्षिक ३० हजार
आधारभूत तह सञ्चालित विद्यालयहरूलाई विद्यालय सुधार योजना, समुदाय तथा वि व्य स हरुको क्षमता विकास लागि अन्तरक्रिया, अभिभावक शिक्षा सञ्चालन, अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन जस्ता कार्यक्रमका सञ्चालन जस्ता कार्यक्रमका लागि एकमुष्ट अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक १५ हजार
आधारभूत तह सञ्चालित विद्यालयहरूलाई सामाजिक परीक्षण तथा आर्थिक लेखा परीक्षण विद्यार्थी रिपोर्ट कार्ड विद्यालय तथ्याङ्क व्यवस्थापन बुलेटिन प्रकासन लगायतका क्रियाकलाप सञ्चालनका लागि एकमुष्ट अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक १० हजार
माध्यमिक तह सञ्चालित विद्यालयहरूलाई विद्यालय सुधार योजना, समुदाय तथा वि व्य स हरुको क्षमता विकास लागि अन्तरक्रिया, अभिभावक शिक्षा सञ्चालन, अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन जस्ता कार्यक्रमका सञ्चालन जस्ता कार्यक्रमका लागि एकमुष्ट अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक २० हजार
माध्यमिक तह सञ्चालित विद्यालयहरूलाई सामाजिक परीक्षण तथा आर्थिक लेखा परीक्षण विद्यार्थी रिपोर्ट कार्ड विद्यालय तथ्याङ्क व्यवस्थापन बुलेटिन प्रकासन लगायतका क्रियाकलाप सञ्चालनका लागि एकमुष्ट अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक १५ हजार
माध्यमिक तहमा इन्टरनेट जडान तथा सञ्चालन	प्रति विद्यालय वार्षिक १२ हजार
प्राविधिक विषय अध्यापन हुने विद्यालयलाई ल्याव सामग्री सहयोग अनुदान	प्रति विद्यालय वार्षिक २ लाख

६.२ विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन:

यस उपक्रियाकलापमा विनियोजन भएको रकमबाट विद्यालयलले विद्यालयका लागि आवश्यक मसलन्द, IEMIS को तयारी तथा प्रयोग गर्ने गराउने । यस रकमबाट गरिने कार्यहरूको कार्य योजना विव्यसबाट स्वीकृत गराई कार्यान्वयन र खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

६.३ प्राविधिक विषय अध्यापन हुने विद्यालयलाई ल्याव सामग्री सहयोग अनुदान:

यस अनुदानको रकमबाट प्राविधिक धारका विषय अध्यापन हुने विद्यालयले प्रयोगशाला स्तरोन्नती र सञ्चालन गर्न खर्च गर्ने ।

(७) शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम

यस शीर्षकमा परम्परागत विद्यालय र अनौपचारिक प्रौढ विद्यालय व्यवस्थापन तथा सञ्चालनका लागि वार्षिक एकमुष्ट रकम अनुदानका रूपमा उपलब्ध गराइएको छ । यो रकम प्राप्त भएपछि विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठक राखी यस रकमबाट सम्पादन गरिने कार्यहरूको (जस्तै: सहजकर्ता तथा शिक्षकको पारिश्रमिक, अन्य जनशक्तिको पारिश्रमिक, लघु पुस्तकालय, शैक्षिक सामग्री र व्यवस्थापकीय क्षेत्र) कार्य योजना बनाई सम्बन्धित शीर्षकमा कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्ने ।

७.१ यस कार्यक्रमका लागि तपसिल अनुसार अनुदान रकम उपलब्ध हुनेछ:

कार्यक्रम	दर
परम्परागत विद्यालय	कक्षा १-५ सञ्चालित विद्यालयका लागि वार्षिक एकमुष्ट २ लाख ४९ हजार कक्षा १-८ सञ्चालित विद्यालयका लागि वार्षिक एकमुष्ट ५ लाख कक्षा १-१० सञ्चालित विद्यालयका लागि वार्षिक एकमुष्ट ७ लाख ९५ हजार
अनौपचारिक प्रौढ विद्यालय (महिला गृहिणी विद्यालय)	कक्षा १-५ सञ्चालित विद्यालयका लागि वार्षिक एकमुष्ट २ लाख ४९ हजार कक्षा १-८ सञ्चालित विद्यालयका लागि वार्षिक एकमुष्ट ५ लाख कक्षा १-१० सञ्चालित विद्यालयका लागि वार्षिक एकमुष्ट ७ लाख ९५ हजार

(८) विद्यालय भौतिक पूर्वाधार निर्माण अनुदान

यस शीर्षकको अनुदान रकमबाट विद्यालयले भौतिक पूर्वाधार निर्माण कार्य नेपाल राष्ट्रिय भवन संहिता, २०६० मा भएको व्यवस्था अनुसार भुकम्प प्रतिरोधी, अपाङ्ग मैत्री, वाल मैत्री, छात्रा मैत्री एवम् वातावरण मैत्री गर्नुपर्नेछ । विद्यालय भौतिक सुधार सम्बन्धी कार्य गर्दा वातावरणीय र सामाजिक पक्षलाई आधार मानी कार्य सम्पादन गर्ने । Social/Environment Framework ले तोकेका

वातावरणीय र सामाजिक पक्षहरूलाई ध्यान दिई कार्यान्वयन गर्ने । यससम्बन्धी चेकलिष्ट शिक्षा तथा मानवस्रोत केन्द्रको कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७६।७७ को अनुसूची ५ मा दिइएको छ । भौतिक निर्माणका कार्यहरूको सुपरीवेक्षण स्थानीय तहका प्राविधिकबाट गराउने ।

८.१ यस कार्यक्रमका लागि स्वीकृत बजेटको बाँडफाँट निम्न अनुसार गरिएको छः

कार्यक्रम	इकाइ दर
नमूना विद्यालय सुधार गुरुयोजना अनुरूप भौतिक निर्माण अनुदान	प्रति विद्यालय १ करोड ५० लाख
WASA सुविधा भएको शौचालय निर्माण अनुदान	प्रति विद्यालय ७ लाख

८.२ नमूना विद्यालय सुधार गुरुयोजना अनुरूप भौतिक निर्माण अनुदानः

नमूना विद्यालयले गत आवका वर्षमा प्राप्त गरेको बजेटबाट स्वीकृत गुरुयोजनाको परिधिभित्र रही न्यूनतम पूर्वाधारहरूको प्राथमिकता गरी आइसिटी ल्याव, विज्ञान प्रयोगशाला, पुस्तकालय व्यवस्थापन जस्ता पुँजीगत निर्माण र सुधारका पेत्रमा खर्च गर्ने । गत आर्थिक वर्षबाट भौतिक पूर्वाधार निर्माणाधिन रहेको विद्यालयहरूको स्वीकृत गुरुयोजनाले तोकेको क्षेत्रमा विद्यालय भौतिक निर्माण कार्यमा खर्च गर्ने प्रयोजनका लागि यस आर्थिक वर्षमा प्रति विद्यालय १ करोड ५० लाख रक उपलब्ध गराइएको छ । विद्यालयले भौतिक निर्माण कार्य गर्दा खरिद दिग्दर्शन, सार्वजनिक खरिद ऐन तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली र विद्यालय खरिद दिग्दर्शनभित्र रही निर्माण कार्य सञ्चालन गर्ने । स्थानीय तह र शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइले भौतिक निर्माण तथा शैक्षिक विकासको नियमित अनुगमन गरी सोको प्रतिवेदन शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्रमा पठाउने ।

८.३ WASA सुविधा भएको शौचालय निर्माण अनुदानः

छनोट भएका विद्यालयले शौचालय निर्माण गर्दा छात्राछात्रलाई छुट्टाछुट्टै गराउनु पर्नेछ वा प्रवेशद्वार विपरित दिशामा राख्नु पर्नेछ । शौचालयको सरसफाइका लागि प्रशस्त पानीको व्यवस्था गर्ने । विद्यालयमा छात्रा शौचालय प्रयोग गर्दा प्रयोग भैसकेको स्यानिटरी प्याडलाई इन्सिनेरेटरको प्रयोग गरी नष्ट गर्नेसहितको व्यवस्था गर्ने । ट्युबवेल गाड्दा जडान गर्दा सेप्टिक ट्याङ्क तथा सोकपिटबाट कम्तीमा पनि ३० मीटर टाढा गाड्नु पर्नेछ । शौचालयको ड्रइड डिजाइन शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्रबाट स्वीकृत भए अनुसारका आधारमा निर्माण गर्ने ।

